

100. ROCZNICA URODZIN KAROLA WOJTYŁY

„Na naszej polskiej ziemi przyszedł na świat człowiek, którego życie okazało się wyjątkowym darem dla Kościoła i całego świata. Temu człowiekowi było na imię Karol. Karol Wojtyła.

Od 16 października 1978 roku Karol Wojtyła przybrał nowe imię Jana Pawła II”.

ks. kard. Stanisław Dziwisz

JAN PAWEŁ II - Papież przełomów, inspirator przemian na świecie, myśliciel, filozof, poeta i aktor, człowiek pokoju i dialogu, niestrudzony pielgrzym, miłośnik gór, mystyk, człowiek wiary.

„Człowiek, który swoją duchową formację zawdzięcza od początku polskiej kulturze, polskiej literaturze, polskiej muzyce, plastyce, teatrowi – polskiej historii, polskim tradycjom chrześcijańskim, polskim szkołom, polskim uniwersytetom” – tak o sobie powiedział Jan Paweł II 3 czerwca 1979 roku w Gnieźnie.

DZIECIŃSTWO I MŁODOŚĆ

Karol Józef Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach (niedaleko Krakowa) jako drugi syn Karola Wojtyły seniora i Emilii z Kaczorowskich. Miał starszego o 14 lat brata Edmunda, a jego siostra Olga zmarła tuż po urodzeniu. Karol został ochrzczony 20 czerwca 1920 roku. Ojciec, porucznik, był urzędnikiem administracji wojskowej. Matka prowadziła dom. W domu Wojtyłów panowała religijna atmosfera, a oni sami cieszyli się szacunkiem wśród mieszkańców. W Wadowicach mieszkała wówczas liczna społeczność żydowska.

Gdy Karol miał dziewięć lat, zmarła jego matka. Po pogrzebie ojciec zabrał synów do Sanktuarium Maryjnego w Kalwarii Zebrzydowskiej, do którego przyszedł papież często powracał. Trzy lata później zmarł jego brat Edmund, który był lekarzem i zaraził się od pacjentki szkarlatyną w szpitalu w Bielsku-Białej.

W 1930 roku rozpoczął naukę w I Państwowym Gimnazjum męskim im. Marcina Wadowity w Wadowicach. W pierwszej klasie gimnazjum, wstąpił do kółka ministranckiego prowadzonego przez księdza Kazimierza Figlewicza. W latach gimnazjalnych objawił się także talent pisarski i aktorski Karola. Chętnie grał w piłkę nożną, szczególnie na pozycji bramkarza.

Po zdaniu egzaminu maturalnego w 1938 roku, Karol Wojtyła rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim i w związku z tym wraz z ojcem przeprowadził się do Krakowa. Zamieszkali przy ulicy Tynieckiej 10 w dwóch pokojach w suterenie. Filologia polska na Uniwersytecie Jagiellońskim przeżywała wówczas okres swojej świetności, tworząc doskonałe środowisko do rozwoju intelektualnego.

CZAS WOJNY

1 września 1939 roku hitlerowskie Niemcy napadają na Polskę. 6 września wojska niemieckie wkroczyły do Krakowa. W wyniku Sonderaktion Krakau 6 listopada 1939 roku zamknięto Uniwersytet Jagielloński, a profesorów wywieziono do obozu Sachsenhausen. Karol podjął pracę w Zakładach Chemicznych „Solvay” w Borku Fałęckim. Ciężka praca w kamieniołomach dawała względne bezpieczeństwo przed wywiezieniem na tzw. roboty w głąb Niemiec.

Na początku **1941** roku ojciec Wojtyły zachorował. 18 lutego zmarł. Wojtyłę seniora pochowano na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie. A młody Karol zamieszkał u państwa Kydryńskich, którzy ofiarowali mu swoją pomoc i wsparcie.

W tym trudnym dla Karola czasie, pomógł Mu dawny nauczyciel z Wadowic, Mieczysław Kotlarczyk. Założył teatr nazwany później Teatrem Rapsodycznym. Repertuar obejmował m.in. „Quo vadis”, „Króla-Ducha”, „Beniowskiego” i „Pana Tadeusza”. Z teatrem od początku

istnienia związał się także Karol Wojtyła.

W **1942** roku Wojtyła podjął decyzję o wstąpieniu do tajnego seminarium duchownego. Rano asystował przy mszy księciu metropolicie Adamowi Sapiesze, a potem pracował w „Solvayu”. Noce poświęcał nauce. Sytuacja zmieniła się na początku sierpnia 1944 roku. Niemcy przeprowadzili masowe łapanki, aby uniknąć wybuchu powstania ludności Krakowa. Wywozili wszystkich ujętych młodych mężczyzn – niedziela

6 sierpnia 1944 została nazwana „czarną niedzielą”. Wojtyła uniknął łapanki, gdyż dzięki arcybiskupowi Sapiesze klerycy znaleźli schronienie w pałacu biskupim. **18 stycznia 1945** roku do Krakowa wkroczyły wojska sowieckie.

POSŁUGA KAPŁAŃSKA I BISKUPIA

Po wojnie, w **sierpniu 1946** roku Wojtyła ukończył celująco czteroletnie studia teologiczne. 1 listopada z rąk kardynała Sapiehy otrzymał święcenia kapłańskie, a następnie odprawił

swoją pierwszą mszę świętej w krypcie św. Leonarda na Wawelu. **15 listopada** udał się do Rzymu, aby podjąć studia na Papieskim Uniwersytecie Dominikańskim – Angelicum. Rzymie uczestniczył we mszy św. celebrowanej przez Ojca Pio. Według relacji niektórych osób Ojciec Pio przepowiedział Karolowi Wojtyłe, iż zostanie Papieżem.

Po zdaniu egzaminu licencjackiego Wojtyła przeznaczył

drugi rok studiów na pisanie doktoratu. Temat jego rozprawy doktorskiej brzmiał: „Zagadnienia wiary u świętego Jana od Krzyża”. Za pracę uzyskał najwyższą ocenę, jednak formalnie nie przyznano mu tytułu doktora. Jego praca bowiem nie została wydrukowana, na co nie miał wtedy funduszy.

Po powrocie do kraju Wojtyła został skierowany do niewielkiej miejscowości Niegowić. Był wikariuszem w parafii,

jednocześnie obronił poszerzoną wersję swojej rozprawy doktorskiej. Po 13 miesiącach kardynał Sapięha przeniósł wikarego do parafii św. Floriana w Krakowie. Wojtyła cieszył się sympatią wiernych, w szczególności młodzieży, dla której prowadził duszpasterstwo. Na przeprowadzane przez niego rekolekcje przychodziły setki osób.

Jeździł z młodymi na pielgrzymki, wędrowki górskie i spływy kajakowe. Studenci skupieni wokół księdza, a potem biskupa Wojtyły tworzyli tzw. Środowisko, a do ich duszpasterza przyłączył przydomek „Wujek”.

W lipcu 1951 roku zmarł kardynał Adam Sapięha. Administratorem archidiecezji krakowskiej został arcybiskup Eugeniusz Baziak. Udzielił Wojtyle urlopu naukowego na opracowanie rozprawy habilitacyjnej. **12 grudnia 1953** roku praca habilitacyjna Wojtyły zatytułowana „Ocena możliwości oparcia etyki chrześcijańskiej na założeniach systemu Maxa Schelera” została jednogłośnie przyjęta przez radę ówczesnego

Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. **31 października 1957** roku Wojtyła otrzymał tytuł docenta. Rozpoczął pracę w Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Krakowie oraz na Uniwersytecie Jagiellońskim. Wkrótce Wojtyła zaczął również wykładać na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie po dwóch latach objął Katedrę Etyki. Na jego wykłady przychodziło tylu studentów, że niektórzy musieli siadać na podłodze. Owocem pracy naukowej oraz rozmów z młodzieżą była książka „Miłość i odpowiedzialność” poruszająca kwestie teologii ciała.

W lipcu 1958 roku nadeszła z Rzymu decyzja Piusa XII dotycząca powołania Wojtyły na biskupa pomocniczego archidiecezji. Mając 38 lat, **28 lipca 1958** roku Karol Wojtyła został najmłodszym polskim biskupem. Nowy krakowski biskup przyjął za dewizę słowa: „Totus Tuus” (Cały Twój), które oznaczały całkowite oddanie się w opiekę Maryi i poprzez nią Chrystusowi. Pozostały one także dewizą papieża Jana Pawła II.

11 października 1962 roku rozpoczął się Sobór Watykański II. Biskup Wojtyła odznaczał się wyjątkową aktywnością w pracach soborowych. Miał znaczący udział w przygotowaniu tekstu Konstytucji duszpasterskiej o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*.

30 grudnia 1963 r. został nominowany na stanowisko arcybiskupa metropolity krakowskiego. Ingres miał miejsce **8 marca 1964** roku na Wawelu. Arcybiskup Wojtyła aktywnie uczestniczył w kolejnych sesjach Soboru Watykańskiego II, który zakończył się w 1965 r., jednocześnie angażował się w przygotowania do obchodów Millenium Chrztu Polski.

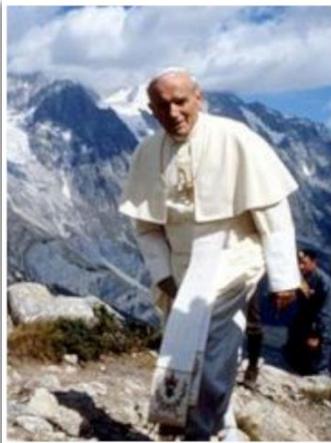
26 czerwca 1967 roku papież Paweł VI mianował abp. Wojtyłę kardynałem. To w tym okresie narodził się Instytut Rodziny, który po latach stał się integralną częścią Papieskiej Akademii Teologicznej. W maju 1972 roku metropolita Krakowa zainaugurował obrady Synodu Archidiecezji Krakowskiej, trwające nieprzerwanie do 1979 roku. Jego celem było wprowadzanie na gruncie lokalnym wskazań Soboru Watykańskiego II.

Kardynał Wojtyła wraz z krakowskimi współpracownikami miał znaczący wpływ na treść encykliki „Humanae vitae” Pawła VI dotyczącej miłości i odpowiedzialności.

Jako kardynał, Wojtyła kontynuował swoje prace badawcze, czego owocem była książka „Osoba i czyn”, uważana za jedno z głównych dzieł filozoficznych przyszłego papieża. Wojtyła uczestniczył także w pracach kongresów i międzynarodowych zjazdach teologicznych. Odbýwał podróże do Stanów Zjednoczonych, Kanady, Australii i Republiki Federalnej Niemiec.

W **maju 1978** roku Karol Wojtyła odwiedził Pawła VI po raz ostatni. **12 sierpnia** kardynałowie Wyszyński i Wojtyła przybyli do Rzymu, by uczestniczyć w uroczystościach pogrzebowych, a następnie w konklawe, które miało wybrać następcę Pawła VI. **26 sierpnia** na nowego papieża wybrany został Albino Luciani, arcybiskup Wenecji. Przyjął on imię: Jan Paweł I. Nie dane mu było jednak długo cieszyć się papieską godnością. Zmarł już **28 września** tegoż roku. 4 października odbył się pogrzeb zmarłego papieża, po nim nastąpił okres żałoby oraz kolejne konklawe.

PONTYFIKAT JANA PAWŁA II

Głosowanie przeprowadzone 16 października 1978 roku wskazało na nowego papieża Karola Wojtyłę. O godzinie 18.18 nad Kaplicą Sykstyńską uniósł się biały dym, wywołując okrzyki radości wiernych, zgromadzonych na placu św. Piotra. Wybór przerwał wielowiekową tradycję powoływania na Tron Piotrowy duchownych włoskich. 22 października odbyła się inauguracja pontyfikatu. W czasie homilii wypowiedział słynne słowa: „Nie lękajcie się! Otwórzcie drzwi Chrystusowi”.

Pontyfikat Jana Pawła II trwał 26 lat i 5 miesięcy (trzeci pod względem długości w historii). Papież Polak wprowadził Kościół w nowe tysiąclecie, przyczynił się do obalenia systemu komunistycznego, podróżował z orędem pokoju po całym świecie, bronił praw rodziny i dzieci nienarodzonych, troszczył się o ubogich, chorych i starszych, zainicjował Światowe Dni Młodzieży, ogłosił nowy Kodeks Prawa Kanonicznego oraz Katechizm Kościoła Katolickiego, zawierzył cały świat Matce Bożej oraz Bożemu Miłosierdziu, spotykał się z wyznawcami różnych wyznań i religii.

Odbył:

- 104 zagraniczne podróże apostolskie (poza Włochy), odwiedził 129 narodów
- 146 podróży na terytorium Włoch (poza Rzym i Castel Gandolfo)
- 748 wizyt w Rzymie i diecezji rzymskiej oraz w Castel Gandolfo

Opublikował liczne dokumenty:

- 14 encyklik
- 14 adhortacji apostolskich
- 11 konstytucji apostolskich
- 45 listów apostolskich

- 31 Motu Proprio

Ponadto w czasie podróży apostołskich miał 3288 zaplanowanych przemówień.

Beatyfikował i kanonizował Sługi Boże z całego świata:

- Liczba beatyfikowanych – 1338;
- Liczba kanonizowanych – 482 kanonizacji.

Zainicjował ważne wydarzenia dla życia Kościoła:

- Światowe Dni Młodzieży** – 19 odbyło się za Jego pontyfikatu, z tego 7 Międzynarodowych.
- Światowe Dni Modlitw o Pokój** – ogłaszał 5-krotnie, pierwszy raz 27 października 1986 r. w Asyżu z udziałem 47 delegacji reprezentujących Kościoły i wspólnoty chrześcijańskie oraz 13 religii niechrześcijańskich.
- Lata jubileuszowe:** Rok Święty Odkupienia (III 1983- IV 1984), Rok Maryjny (VI 1987-VII 1988), Rok Rodziny (1994), Wielki Jubileusz Roku 2000 (poprzedzony trzyletnimi przygotowaniem), Rok Różańca (X 2002 – X 2003), Rok Eucharystii (X 2004 –X 2005)
- Światowe Spotkania Rodzin**– 4 z nich odbyły się za Jego pontyfikatu; pierwsze w 1994 r. (Rok Rodziny) w Rzymie, następnie w Rio de Janeiro (1997), Rzymie (2000) i w Manili na Filipinach (2003).

Odbywał spotkania i audiencje z różnymi ludźmi:

- Oficjalne i nieoficjalne spotkania z głowami państw i premierami – ponad 1600
- Liczba audiencji generalnych – 1164, brało w nich udział 17 665 800 ludzi z całego świata

PIELGRZYMKI DO POLSKI I ŚWIATA

Jan Paweł II odbył osiem podróży do Ojczyzny. Pierwszy raz do Polski przybył **2 czerwca 1979**. Pielgrzymka zbiegła się w czasie z obchodami 900. rocznicy męczeńskiej śmierci św. Stanisława. Wówczas wypowiedział na placu Zwycięstwa w Warszawie (obecnie plac Piłsudskiego), pamiętne słowa: „**Niech zstąpi Duch Twój! I odnowi oblicze ziemi, tej ziemi**”.

Kolejne dwie pielgrzymki w roku **1983 i 1987** miały miejsce jeszcze w czasach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Przyczyniły się do powstania „Solidarności” i dekonstrukcji ówczesnego systemu.

Przełamanie pierwszej pielgrzymki do wolnej Polski w roku 1991 Jan Paweł II oparł na Dekalogu. Napominał rodaków, by dobrze korzystali z odzyskanej wolności. Kolejne wizyty odbywał w latach **1995, 1997, 1999(wizyta w Siedlcach)** W czasie ostatniej pielgrzymki do Ojczyzny w **2002** roku zawierzył cały świat Bożemu Miłosierdziu w sanktuarium w Krakowie – Łagiewnikach.

W czasie licznych podróży zagranicznych Jan Paweł II często odwiedzał narody, które doświadczyły wojny. Wiele podróży miało charakter ekumeniczny. Dwukrotnie przemawiał w siedzibie ONZ w Nowym Yorku, odwiedził komunistyczną Kubę, a w roku 2000 pielgrzymował do Ziemi Świętej. Wtedy też modlił się pod Ścianą Płaczu w Jerozolimie.

ŚMIERĆ I PROCES KANONIZACYJNY

Papież zaczynał pontyfikat w pełni sił. Jego zdrowie nadszarpnął zamach na życie 13 maja 1981 roku – w rocznicę objawień fatimskich. Na placu św. Piotra Mehmet Ali Agca strzelił do papieża. Cudowne ocalenie Jan Paweł II przypisał wstawiennictwu Matki Bożej.

Zmarł **2 kwietnia 2005 r.** o godzinie 21.37. Świat pogrzeżył się w żałobie. Pogrzeb Papieża odbył się **8 kwietnia**. W uroczystościach pogrzebowych na placu św. Piotra uczestniczyło 300 tysięcy wiernych. Dwa miliardy osób oglądało transmisję z ich przebiegu w telewizji. Trumna z ciałem spoczęła w podziemiach bazyliki św. Piotra.

13 maja 2005 roku rozpoczął się proces beatyfikacyjny Jana Pawła II. W odpowiedzi na wołanie wiernych „Santo subito!”, wznoszone podczas pogrzebu Papieża, nowy papież Benedykt XVI udzielił dyspensy od pięcioletniego okresu oczekiwania na wszczęcie procesu beatyfikacyjnego.

Beatyfikacji dokonał **1 maja 2011** roku papież Benedykt XVI. We Mszy św. na placu św. Piotra uczestniczyło ok. 1,5 mln osób, w tym trzysta tysięcy Polaków. Na datę liturgicznego wspomnienia bł. Jana Pawła II wybrano dzień 22 października, przypadający w rocznicę uroczystej inauguracji pontyfikatu papieża Polaka.

Kanonizacji Jana Pawła II dokonał papież Franciszek w niedzielę Bożego Miłosierdzia, **27 kwietnia 2014 r.** w Rzymie.